

Styrk praktikanterne

Praktik for journaliststuderende

"Et af journalistuddannelsens særkender er learning-by-doing traditionen. Den skal vi ikke giive slip på. Men i en verden med fokus på udvikling og kompetencer, er det helt naturligt, at der også opstilles mål for den del af uddannelsen, som foregår på en journalistisk arbejdsplads. Det skal sikre, at de studerende bliver ordentligt klædt på, og at vi kan evaluere kvaliteten af uddannelsen på et mere sikkert grundlag. Jeg ser kompetencepapiret som et solidt skridt i den retning."

Videnskabsminister Helge Sander (V)

"I enhver læreproces er det vigtigt, at man har nogle målepunkter. Har man ikke et mål for uddannelsen, kan man heller ikke lede uddannelsen frem til at blive bedre eller rette kursen ind, hvis kvaliteten halter. Jeg glæder mig over, at der nu også sættes fokus på dokumentation og evaluering af kompetencer og værktøjer, når det gælder den praktiske del af journalistuddannelsen. Det giver en gennemsigtighed, sådan at man som studerende skal forvente at blive udrustet med en række kernekompetencer, uanset om praktiktiden foregår på TV2 eller Ringkøbing Amts Dagblad."

Undervisningsminister Bertel Haarder (V)

Varedeklaration på praktiktiden

Praktiktiden er en meget vigtig del af danske journalisters uddannelse. Men hvad er det egentlig, praktikanten skal lære på sit praktiksted for at blive en god journalist? Det skal der sættes ord på nu. Kort sagt: Der skal "varedeklaration" på praktiktiden.

Praktikudvalget har udpeget en række kernekompetencer, som branchens repræsentanter er enige om, at praktikanterne bør lære i deres praktiktid – på et eller flere praktiksteder.

Kernekompetencerne er beskrevet i denne folder. En del praktikpladser kan ikke udvikle alle kompetencerne, men praktikudvalget forventer, at det enkelte praktiksted prøver at indarbejde så mange kernekompetencer som muligt i sin uddannelsesplan.

Praktikstederne og praktikanterne skal også i fremtiden måle den gensidige indsats for, at praktikanten lærer kernekompetencerne. Målingen – eller evalueringen – skal gennemføres ved afslutningen af praktiktiden, men praktikudvalget anbefaler, at praktikstedet og praktikanten også evaluerer undervejs i praktiktiden, så parterne får mest muligt ud af hinanden. Praktikudvalget modtager automatisk evalueringen.

Det er vores håb, at kernekompetencerne bliver et godt værktøj, både når der skal rekrutteres, i forbindelse med midtvejsamtaler, ved den løbende feedback og til evalueringen af praktiktiden.

Læs mere på www.journalisteripraktik.dk

Kernekompetencer

– i det idéelle praktikforløb:

✓ OPSØGE, FÅ OG UDVIKLE IDÉER

I starten af et praktikforløb er det helt i orden, at praktikanten får opgaver på redaktionsmødet – men efter kort tid bør det tilstræbes, at praktikanten selv byder ind med ideer. Og at givne opgaver får tid til anderledes løsninger end de umiddelbart oplagte. Desuden bør der i coachingen lægges vægt på, at praktikanten tvinges ud i kreative løsninger – frem for produktsikkerhed hver gang. Praktikanter, der selv kommer med idéer, bør belønnes med tid og opmuntring.

✓ ARBEJDE FOKUSERET, PRÆCIST OG INDEN FOR AFGRÆNSET TID

Praktikanter har i starten svært ved at afgrænse et emne – dette øves bedst ved korte og faktuelle, orienterende journalistiske produkter med korte deadlines. Derefter bør opgavernes omfang og sværhedsgrad øges. Efterhånden skal praktikanten have flere bolde i luften ad gangen – og udnytte tiden mellem de hurtige opgaver til research på større opgaver.

✓ KORREKT, PRÆCIST OG KREATIVT SPRØG

Praktikanten bør aldrig slippe af sted med stave- eller syntaksfejl – ligesom navne altid bør tjekkes for korrekt stavning. Hvis mediet er mundtligt gælder det samme – sprog og udtale bør være i orden. Når det basale er på plads, bør det være en regel og ikke en undtagelse, at praktikanten bedes om at skrive passager om og være omhyggelig med sit udtryk.

✓ RESEARCH- OG ANALYSEMETODER

Praktiktiden bør indeholde flere større opgaver, hvor indsamling af stof kræver både skriftlige og mundtlige kilder – og hvor materialet kan være svært tilgængeligt. I sidste halvdel af praktikken bør praktikanten konstant have sager kørende, der indebærer ansøgning om aktindsigt, søgning i udenlandske arkiver, analyse af informationer fra forskellige kilder etc.

✓ INTERVIEWTEKNIK (SÅVEL TELEFON SOM I MARKEN)

Praktikanter bør hurtigst muligt tilskyndes til at kontakte mennesker – både i telefon og face to face. Det bør overvejes "at lytte med" engang imellem, så man sikrer, at praktikanten både forstår at præsentere sig selv – og spørge og lytte effektivt. Der bør arbejdes med interviewteknik over for alle typer kilder – og også interviews med kilder, der ikke ønsker oplysninger frem – ligesom interview om følsomme emner (sygdom, død, forbrydelser, nederlag etc.) bør prøves. Mediets citatpolitik skal overholdes.

✓ OPBYGGE KILDENET OG PLEJE KILDER

Praktikanten bør fra første dag systematisere sine kilder – og klager bør diskuteres med det samme. Praktikanten bør jævnligt "opsøge" sine kilder i deres eget miljø – det kan være møder, arrangementer, netværk, receptioner etc. Via jævnlig kontakt med kilder i et bestemt lokal- eller stofområde, bliver praktikanten i stand til hurtigere at vurdere, hvornår der er noget interessant – og hvem der har noget at bidrage med.

✓ OVERBLIK OG PRIORITERING

Udover aktiv deltagelse i de fastlagte redaktionsmøder, bør praktikanten i en periode opholde sig i redaktionsskretariatet for at få indblik i vinklingen af dagens historier – og forstå prioriteringen over tid. Desuden bør praktikanten have opgaver, der fordrer indblik i nyhedsstrømmen og andre mediers behandling af stoffet.

✓ GENKENDE KILDERS ROLLE OG MOTIV

Praktikantens viden om både kildeidentifikation og –kompetence bør hele tiden udvikles og udfordres. Derfor bør en-kilde-historier være undtagelsen.

✓ FORTÆLLE TEKNIK (BRUG AF MANGE GENRER)

Praktikanten bør veksle mellem opgaver, der kræver forskellige genrens fortælleteknikker (note, forsideynhed, indblik, analyse, reportage, baggrund, kommentar, leder etc.)

✓ SAMARBEJDE I TEAM MED KOLLEGAER I HVERDAGEN

Praktikanter bør behandle både nærmeste kolleger og andre faggrupper på arbejdspladsen med respekt, og samarbejdet bør præget af teamspirit frem for egoistisk selvudvikling.

✓ FORHOLDE SIG TIL FAIRNESS OG ETIK

Gode etiske beslutninger kræver individuelt ansvar og redaktionel opbakning. Praktikanten bør forholde sig respektfuldt over for både stoffet og kilderne – og ikke blot bruge virkeligheden til at "lave gode historier". Praktikanten bør stilles over for dilemmaer/konflikter – og kunne redegøre for sine valg. Hvis praktikanten overskrider grænser, bør det påtales/bemærkes.

✓ MODTAGE COACHING, EFTERKRITIK OG FEEDBACK

At forholde sig til egen og andres journalistik er den eneste produktudvikling, vi kender. Derfor bør praktikanten opmuntres til at forholde sig til andres historier, ligesom han/hun bør kunne arbejde videre på en konstruktiv rettende feedback.

✓ FORSTÅELSE AF FORRETNINGSGRUNDLAG OG MÅLGRUPPER

Praktikanten skal lære at arbejde loyalt ift. mediets forretningsgrundlag/værdier og kende dets målgruppe.

✓ VERSIONERE HISTORIER TIL FORSKELLIGE MEDIER/PLATFORME

I det omfang mediet har flere platforme/udgivelsestyper bør praktikanten lave historier til dem alle – og dermed lære de forskellige udtrykks styrker og svagheder.

PRAKTIKSTEDET SKAL VED MODTAGELSE:

- Formulere krav og forventninger til indsats og produktion
- Fremtræden og social kontakt
- Generelle viden og orientering

PRAKTIKANTEN KENDER – INDEN PRAKTIKKEN – TIL:

- Nyhedskriterierne og deres vægtning i forskellige medier
- Betydning af vinkling i alle journalistiske produkter
- De forskellige kildetyper og analyse af mulige interesser
- Interviewets struktur – kildeidentifikation, spørgeteknik og citatbrug
- Sprogkorrekthed
- Metoder til struktureret idéudvikling
- Det danske samfunds politiske opbygning
- Journalistikkens samfundsmæssige funktion og rammer
- Vigtigheden af redaktionelt samarbejde og produktudvikling
- Brugen af coaching og struktureret feedback
- Mediernes juridiske rammer
- De forskellige genrer og deres fortælleknikker
- Redskaber til strukturering af kompleks research
- Journalistikkens målgrupper
- Journalistens attitude (god opførsel)

VAREFAKTA

PRAKTIK

ENERGIFORDELING

I varen

Anbefalet

Planlægning

25%

Fornuftigt

Hårdt arbejde

45%

Nødvendigt

Udvikling

15%

Elementært

Ris/Ros

15%

Lærerigt

Opbevaring: Let tilgængeligt. Der udføres hyppig kvalitetskontrol og fremdriften kontrolleres jævnligt.

FÅ RÅDGIVNING HOS PRAKTIKUDVALGETS SEKRETARIAT

**Pia Færing - telefon 89 440 250 - email: pf@djh.dk
www.journalisteripraktik.dk**